

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 23Pc/7/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118202674
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Porubánová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3118202674.10

Rozhodnutie

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Tatianou Porubánovou v právnej veci navrhovateľa H. P., narodeného XX.XX.XXXX, bytom v S., F. XXX/XX, zastúpeného T. W., bytom v S., F. XXX/XX, proti osobe povinnej platiť výživné (odporcovi) G.. S. P., narodenému XX.XX.XXXX, bytom v W., P. námestie XXXX/X, o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Z m e ň u j e s a rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 24.07.2010, č. k. 32P/221/2009-149, tak, že sa zvyšuje vyživovacia povinnosť odporcu k navrhovateľovi zo sumy 160,00 eur mesačne na sumu 230,00 eur mesačne, a to s účinnosťou od 01.04.2018 do 09.04.2018 a od 01.10.2018.

II. V zostávajúcej časti sa návrh zamietá.

III. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.04.2018 do rozhodnutia súdu v sume 2 091,00 eur, a to v splátkach po 100,00 eur mesačne, počnúc mesiacom, nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, spolu s bežným výživným, pričom v prípade nezaplatenia jednej splátky sa stane splatným celý zostatok nedoplatku na zročnom výživnom.

IV. Konanie o vzájomnom návrhu odporcu sa zastavuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa domáhal, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť osoby povinnej platiť výživné, jeho otca, zo sumy 160,00 eur mesačne na sumu 250,00 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2018 a na sumu 260,00 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2019. Poukázal na to, že poslednýkrát bolo rozhodované o výške vyživovacej povinnosti rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 24.07.2010, č. k. 32P/221/2009-149, ktorým bola určená výška vyživovacej povinnosti na sumu 160,00 eur mesačne. V tom čase bol žiakom základnej školy. Od tej doby sa zásadným spôsobom zmenili pomery na jeho strane, ukončil stredoškolské štúdium a t. č. je študentom vysokej školy. Zvýšili sa náklady na zabezpečenie jeho základných životných potrieb, čo súvisí s uplynutím viac ako 8 rokov od posledného rozhodovania o výživnom, najmä však musí vynakladať vyššie finančné prostriedky v súvislosti s jeho vysokoškolským štúdiom, náklady boli spojené aj s maturitným ročníkom jeho stredoškolského štúdia a vyššie náklady tiež spôsobuje jeho zdravotný stav. Okrem súdom určeného výživného mu otec na zabezpečenie jeho potrieb žiadnym spôsobom neprispieva, celú starostlivosť zabezpečovala a aj zabezpečuje matka.

2. Odporca nesúhlasil s návrhom v celom jeho rozsahu, podal vzájomný návrh na zníženie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi na sumu 90,00 eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2018. V priebehu konania zmenil názor a vzájomný návrh na zníženie vyživovacej povinnosti vzal späť. Navrhol ponechať výšku jeho vyživovacej povinnosti v nezmenenom stave, teda navrhol, aby súd návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti zamietol. Poukázal na zmeny pomerov, ktoré nastali nielen na strane

navrhovateľa, ale aj na jeho strane, resp. na strane matky navrhovateľa. Vzhľadom na jeho finančnú situáciu považoval určené výživné za dostatočné, ponúkal navrhovateľovi možnosť uhradiť jednorázové položky k dlhodobému užívaniu ako notebook, tlačiareň, mobilný telefón. Zásadne namietal správanie navrhovateľa, s ktorým už 8 rokov nie je v žiadnom kontakte. Navrhovateľ odmieta vzájomné stretnutia, neodpovedá na jeho listy, odmieta mu zverejniť svoje telefónne číslo, aktuálnu e-mailovú adresu, nedáva mu žiadne informácie o svojich študijných výsledkoch, k jeho sviatkom nepošle ani pohľadnicu. Takéto správanie navrhovateľa považoval odporca za amorálne a bolo by v úplnom rozpore s dobrými mravmi, ak by súd akceptoval návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti. Po zohľadnení kritéria dobrých mravov by mal súd akceptovať výšku vyživovacej povinnosti, ako ju sám navrhol.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, osoby povinnej platiť výživné, svedkyne G.. U. P., oboznámil podstatný obsah predložených a súdom zadovážených listinných dôkazov a obsah spisu tunajšieho súdu sp. zn. 17Pc/8/2018.

4. Navrhovateľ uviedol, že stredoškolské štúdium na L. v S. skončil v máji 2018. Mimoriadne výdavky počas strednej školy boli na stužkovú, bolo to asi 200,00 eur stužková, 150,00 eur výdavky na nákup oblečenia. Počas 4. ročníka chodil na autoškolu, stála 370,00 eur, kurz prvej pomoci k tomu stál 15,00 alebo 20,00 eur. Na konci pri skúškach sa platilo 30,00 eur za známku, kondičné jazdy navyše boli cca 75,00 eur. Na aute jazdí, auto majú. Asi 7 rokov má akné na pleť, chodí s tým ku kožnému lekárovi raz za pol roka. Počas strednej školy mu robili viacero zákrokov za celkovú sumu cca 80,00 eur. Prípravky na ošetrovanie kože priemerne mesačne stoja 10,00 eur. Od narodenia je alergický, konkrétne výdavky v tejto súvislosti liečbu za jeden rok sú cca 70,00 eur. Skenovanie pokožky z dôvodu materských znamienok stojí 50,00 eur ročne, pravidelne mu znamienka vyberajú, donedávna stálo vybratie znamienka 6,00 eur, teraz už 50,00 eur. 15,00 eur mesačne ho stoja výživové doplnky v súvislosti so zlými kosťami a krivou chrbticou. 18.10.2019 mal úraz na bicykli, narazil bicyklom do auta, škoda bola 440,00 eur. Mal zašivanú bradu, 4 predné zuby sa mu vyhlí dozadu, zlomili, zatiaľ za ošetrovanie zubov zaplatil 200,00 eur. Ďalšie výdavky spojené s úrazom boli na lieky za cca 40,00 eur. Je študentom Univerzity O. C., odbor matematicko-štatistické a informačné metódy v ekonómii a finančníctve. Štúdium začal v septembri 2018. Internát platí 95,00 eur mesačne, jeden obed stojí 2,25 eur, dochádza každý týždeň domov na víkend. Ako študent má cestovné aj zadarmo, musí si ho najmenej mesiac vopred objednať, ak ide domov skôr, tak platí priemerne na cestovné 20,00 eur mesačne. Pokiaľ ide o študentské pomôcky, kupoval knihy, jedna stojí 5,00 - 6,00 eur, niekedy si časť knihy vytlačí, je potrebné platiť kancelárske potreby. Kúpil si laptop za 430,00 eur a mobilný telefón za cca 200,00 eur. K štúdiu potrebuje mobilný telefón, využíva ho k štúdiu cez jeho aplikácie. Výživné od odporcu chodí poštou, keď má možnosť, vyberá ho on alebo matka, ktorú splnomocnil. Výživné mu matka odovzdá, zaplatí z toho ubytovanie, obedy. Na týždeň si bráva 20,00 - 25,00 eur. Matka mu dáva okrem toho 10,00 eur týždenne v hotovosti. Pokiaľ potrebuje kúpiť oblečenie a podobne, matka mu dá peniaze, niečo si doloží. V r. 2018-2019 robil mesiac v O., niečo si usporil. Zarobil cca 400,00 eur za jeden mesiac. Aj z týchto peňazí si kúpil počítač. S otcom sa osobne nestretáva, pretože nechce. Ak sú v kontakte, tak mailom, on mu maily nepíše, ak tak ich píše otec. Keď chodil na základnú školu, robil tam otec cirkus, prišiel aj na gymnázium. Asi do 13 rokov veku sa aj so sestrou vonku s otcom stretávali, bolo to násilu, prikázal to súd. Nechcel sa s otcom stretávať, napríklad pri stretnutí v čajovni otec vytiahol spisy ako na súde a začal rozprávať čo bolo na súde, čo sme tam my rozprávali, že sme klamali a podobne. Vadia mu stretnutia s otcom, k otcovi asi citový vzťah nemá. Nepovažuje za nesprávne žiadať od otca výživné, aj keď sa s ním odmieta vídať, je to otec, na stretnutiach sa ale správal tak, že ich so sestrou psychicky týral. Žije v jednej domácnosti s mamou, jej manželom a sestrou, bývajú v 3-izbovom byte. Na narodeniny a sviatky mu odporca nikdy nič nedal, ani mimo toho, žiadnu finančnú hotovosť navyše, iba jedného medvedíka niekedy v minulosti. Keď posielal odporca listy poštou, nejaké čítal, písal hlavne o tom, čo je zač jeho mama, preto ich prestal otvárať.

5. Odporca uviedol, že 30.01.2016 mal v hromadnej doprave vážny úraz. V dôsledku toho bol nútený absolvovať 5 vážnych operácií. Mal zlomené obe predkolenné kosti, sánku, vybité zuby, zlomenú jarmovú kosť, krčný stavec a otvorenú ranu na hlave, ktorú museli zašivať. Bol práceneschopný 15 mesiacov, ale nie nepretržite. V roku 2016 bol práceneschopný zhruba do novembra. V novembri 2016 nastúpil do práce. V priebehu roka 2018 mu skončil pracovný pomer u spoločnosti Y. G.. Bol určitý čas vedený v evidencii nezamestnaných. Od 01.10.2018 nastúpil do práce v Českej republike, u spoločnosti U. Y. S., tam pracuje doposiaľ. Vždy ide o pracovnú zmluvu na dobu určitú na jeden rok. Pracovné zmeny sú nepravidelné, dochádza do Ostravy, kde v čase práce býva na študentskej ubytovni. Mesačne

platí za ubytovanie 1 450,- Kč. Ako zamestnanec má povinnosť platiť poistenie za škodu, čo sú náklady 145,- Kč, od februára je výška poistenia 200,- Kč mesačne. Mesačne zarobí cca 28 000,- Kč v čistom. Dochádza vlastným motorovým vozidlom, vlakové spojenie je problematické, cesta z Bratislavy do Ostravy a späť stojí vlakom 30,00 eur. Cestovanie vozidlom je drahšie. Z inej činnosti príjem nemá. Od roku 2003 poberá výsluhový dôchodok. Žije sám, s bývalou manželkou, matkou navrhovateľa nežije od r. 2000 v jednej domácnosti. Vyživovaciú povinnosť má len k navrhovateľovi a jeho sestre. Vlastní 3-izbový byt v Bratislave, kúpil ho v roku 2006 za 2,7 mil. Sk, bol to holobyt, vo vnútri nemal dvere, podlahu, kuchyňu. Je to strešný byt, strecha zateká, sú tam staré trúbky, tečie hrdzavá voda. Kúpnu cenu zaplatí čiastočne cez úver z S. banky, čiastočne z úspor Stavebnej sporiteľne, úvery na byt má splatené. V byte nikdy nebýval, je tam kuchyňa, plánuje urobiť podlahy, bolo to chystané aj preto, keď prídu deti do Bratislavy, ale to sa nestalo, býva u matky. Iné nehnuteľnosti nevládní. Vlastní auto, štvorročné. Nové auto stálo 15 500,00 eur. Na kúpu auta a zariadenie bytu si zobral úver od S. banky vo výške 11 000,00 eur, ktorý stále spláca mesačne cca 300,00 eur. Má nejaké úspory v bankách, Prvá stavebná sporiteľňa je určená na sporenie pre bývanie. V stavebnej sporiteľni má nasporených cca 23 000,00 eur. Peniaze sa nedajú vybrať, sporiť sa bude asi 4 roky. Odškodnenie za úraz dostal 5 300,00 eur ako bolestné a náhradu za poškodené veci, toto sa ale podľa zákona nemôže do príjmov počítať. Okrem toho dostal jednoročný predplatný cestovný lístok od DP Bratislava. Toho času na účte H. bank CZ má asi 6 000,- Kč, v X. sporiteľni je to cca 300,00 eur, v S. banke zhruba takisto. Matke prispieva cca 150,00 eur mesačne. Náklady na 3-izbový byt sú cca 80,00 eur mesačne do fondu opráv a zálohy na služby, k tomu elektrina cca 20,00 eur mesačne. Platím zákonnú a havarijnú poisťku za vozidlo. Najväčší problém v súčasnosti so zdravím má so zubami, nové zuby by stáli cca 7 400,00 eur. Obom deťom založil účty v roku 2010. Oba účty boli vybraté hneď ako deti dosiahli 18 rokov v roku 2007. Peniaze mohli vybrať iba deti. Na každom účte bolo cca 350,00 eur. Na účty prestal prispievať v zásade z toho dôvodu, že deti ho ignorovali, podľahli podnetom matky, aby sa s ním nestretávali. Okrem spomínaných účtov nad rámec súdom určeného výživného deťom neprispel ničím. Posielal im pohľadnice, od nich nikdy nič nedostal.

6. Zástupkyňa navrhovateľa (jeho matka) uviedla, že je 6 rokov vydatá za F. W., žijú v spoločnej domácnosti. Má vyživovaciú povinnosť len k dvojčatám, manžel má 30-ročného syna. Prevádzkuje ako živnostníčka W. O. v T. nad Q.. Pôvodne ho zriadila matka, teraz je tam ona. Bistro je v zásade samostatný dom, ktorý jej patrí. Okrem bistra tam nič nie je, má zárobok z tejto činnosti asi 400,00 eur mesačne, v minulosti to bývalo aj viac, aj 600,00 eur, to bolo tak 4 roky dozadu. Nehnuteľnosť, v ktorej je bistro, treba udržiavať, pred rokom sa pokazil kotol, stál 1 500,00 eur, pred 2 rokmi opravovali strechu, to stálo 1 800,00 eur. Niečo mala našetrované, niečo jej požičal manžel. Teraz má našetrované asi 2 000,00 eur. Klientely nie je toľko, lepšie to nevychádza. Riadne zamestnanie si nehľadala, dlhodobo sa starala sama o deti. Mesačne sú platby do bistra cca 500,00 eur, sú tam zahrnuté energie, odvody a podobne. Nechce si hľadať inú prácu, má 9 rokov pred dôchodkom, nevie čo by robila. Má aj nejaké zdravotné problémy, invalidná dôchodkyňa nie je. Asi rok teraz chodí na poštu brať výživné pre obe deti, deti sú zaťažované štúdiom, nemajú čas, snaží sa ich odbremeniť. Peniaze im potom odovzdá, zaplatia si internát, stravu a podobne. Býva v 3-izbovom byte, za bývanie sa celkom za všetko platí 200,00 eur mesačne. Manžel zarobí mesačne 600,00 eur, ešte má 14. plat, zhruba rovnakú sumu v čistom. Dom, kde je bistro, môže mať hodnotu 120 000,00 eur. V bistre sa poskytujú nápoje, sladkosti, zohrievajú jedlo. 3-izbový byt, v ktorom býva, je jej vlastníctvom od roku 2011, stál 64 000,00 eur. Vlastnila 2-izbový byt za slobodna, predala ho za 45 000,00 eur. Zostatok zaplatila tak, že 13 000,00 eur mala nasporených a 7 000,00 eur si zobrala úver. Výživné od otca odovzdáva deťom, navyše keď je to potrebné, kúpia sa topánky alebo mobil, lekár, platí bývanie, stravu. Dom, kde je bistro, jej matka previedla asi pred 2 rokmi. H. býva v podnájme, pretože internát nedostal. Nájom stojí 95,00 eur mesačne a musí ho platiť celý rok, pretože by oň prišiel.

7. Svedkyňa G. U. P., matka odporcu, uviedla, že deti sa s otcom stretávali zhruba do doby, kým boli v 6. - 7. triede základnej školy. Niekedy v tom období, roku možno dvoch, bola prítomná pri stretnutiach otca s deťmi. Mala záujem, aby sa bližšie spoznali. Bolo vidieť, že deti nevedia poďakovať, poprosiť, matka ich vedie k nenávisti, boli aktivity, ktoré neboli pre ne bežné, nechodili napríklad do kina. Je jej veľmi ľúto ako sa syn správa k otcovi, nepozdraví ho, nepozdraví ju, keď bol chorý, nenapísal otcovi ani riadok. V období, keď sa stretávali s deťmi, nosili hry, priniesli aj stolný hokej, deti ho odmietli. V minulosti kúpili krásnu knihu o matematike, doniesli ju do základnej školy, dali učiteľke, tá ju chcela odovzdať Y., ktorá bola vo vzťahu dvojčiat dominantná, ona knihu odmietla. Matka detí robila všetko preto, aby zamedzila stretnutiam s otcom, skrátila vyhradený čas stretnutí.

8. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 11.06.2010 sp. zn. 32P/221/2009 bol naposledy odporcovi určený rozsah vyživovacej povinnosti k navrhovateľovi v sume 160,00 eur. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo skutkového stavu, že v tom čase maloletý navrhovateľ mal 11 rokov a navštevoval 5. ročník základnej školy. Matka navrhovateľky mala aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči rovnako starej sestre navrhovateľa, pričom poukazovala na zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom oboch detí. Matka navrhovateľa v čase posledného rozhodovania o výživnom bola súkromnou podnikateľkou v oblasti spoločné stravovanie a reštaurácie, za prenajaté priestory platila ročne čiastku cca 498,00 eur. Z daňového priznania matky navrhovateľky bolo zistené, že matka detí mala za rok 2009 základ dane vo výške 938,00 eur, daňovú povinnosť vo výške 0,00 eur. Poberala rodinné prídavky na dve deti v celkovej výške 43,98 eur mesačne. Odporca v čase posledného rozhodovania o výživnom pracoval ako letecký mechanik od roku 2008 a počas obdobia od septembra 2009 do apríla 2010 dosahoval priemerný mesačný zárobok v čistom vo výške 33 227,- Kč. Zároveň poberal výsluhový dôchodok vo výške 697,60 eur mesačne. Bol vlastníkom bytu, v ktorom býval. Matka navrhovateľa mu vyplatila v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov 350.000,- Sk, t.j. 11 617,00 eur. V rámci tohto vyporiadania bolo odblokované aj stavebné sporenie, odporca mal na stavebnom sporení peniaze vo výške 900 000,- Sk, t.j. cca 29 875,00 eur, pričom sa vyjadril, že peniaze chce použiť na splátku hypotekárneho úveru v septembri 2010 s tým, že by sa mu o túto sumu znížila suma úveru o 45 %. Odporca okrem v tom čase maloletých detí Y. a H. iné vyživovacie povinnosti nemal.

9. O výživnom odporcu voči dcére Y., sestre navrhovateľa, rozhodoval Okresný súd Trenčín v konaní sp. zn. 17Pc/8/2018 dňa 23.07.2019. Odporcovi určil vyživovaciu povinnosť 230,00 eur mesačne, a to s účinnosťou od 01.04.2018 do 09.04.2018 a od 01.10.2018. V spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/65/2019 zo dňa 28.05.2020 nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť 24.08.2020.

10. Z obsahu tohto rozhodnutia vyplýva, že matka navrhovateľa podľa daňového priznania za rok 2018 dosiahla základ dane vo výške 2176,39 eur s daňovou povinnosťou 0,00 eur. Pokiaľ ide o odporcu súd zistil, že jeho priemerný čistý mesačný príjem je 33 045,- Kč. Rozhodnutím Q. úradu sociálneho zabezpečenia zo dňa 03.07.2018 bol zvýšený výsluhový dôchodok odporcu na 782,20 eur. Čistý mesačný príjem odporcu teda predstavoval sumu cca 2 050,00 eur. Majetkové pomery odporcu boli približne rovnaké, stále vlastní byt v Bratislave. Odporca mal vedených niekoľko bankových účtov v Slovenskej republike aj v Českej republike. Zostatky k mesiacu apríl 2019 boli približne vo výške 1 125,80 eur na bankovom účte vedenom v X.i, a.s., 193,15 eur na účte vedenom MBANK s. a., 1 017,89 eur na účte vedenom S. bankou, a.s. a 21 500,00 eur na účte vedenom Prvou stavebnou sporiteľnou, a.s. Odporca mal vedené aj dva bankové účty v C. republike, a to v Českej spoiteľni, a.s. a v H. W., a.s. Zostatky na účtoch vedených v týchto bankách boli spolu v máji 2019 približne v sume 44 000,- CZK, teda približne 1 700,00 eur. Spolu tak mal odporca uložené v bankách v apríli a máji 2019 peňažné prostriedky v sume približne 25 535,00 eur. Ďalej súd zistil, že k 31.03.2019 mal odporca zostatok na bankovom účte vedenom v H. W., a.s. v Českej republike v sume 131 206,90 CZK, čo pri kurze 26,- CZK za 1,00 euro, predstavuje približne sumu 5 046,00 eur. Odporca na dopyt súdu, týkajúci sa tejto skutočnosti uviedol, že táto suma bola prevedená do F. stavebnej sporiteľne, S. banky a X. sporiteľne.

11. V priebehu konania navrhovateľ upresnil, že od septembra 2020 je študentom 3. ročníka vysokej školy, osobne chodil do školy cca 3 týždne, do polovice októbra, od tej doby študujú online. Bývanie vo forme nájmu si drží, zatiaľ má zaplatené do konca októbra, obdobne štúdium prebiehalo aj počas letného semestra, v súvislosti s pandemiou bolo štúdium online, osobne boli v škole z celého letného semestra asi jeden mesiac. Nájomné 95,00 eur platil neustále doposiaľ, inak bol doma. Počas letného obdobia asi 3 mesiace je nájomné iba udržiavacie, 30,00 eur mesačne. Počas letných prázdnin brigádoval v O., za celé prázdniny zarobil cca 400,00 eur. Matka navrhovateľa upresnila, že pokiaľ ide o jej podnikanie, je problematické tento rok (2020). V januári mala otvorené len polovicu mesiaca pre dovolenky, zarobila cca 300,00 eur, vo februári mala otvorené celý mesiac, zarobila 400,00 eur, 21. marca ju seklo, zostala práceneschopná 2 mesiace do polovice mája. Mesačne jej priznali nemocenské 180,00 eur za celý mesiac. Za mesiac marec mala príjem asi 200,00 eur. Od polovice marca do konca mája požiadala štát o príspevok, z dôvodu zavretia prevádzky jej zo štátu zaplatili 1000,00 eur. Mesačné náklady s udrжанím prevádzky má 700,00 eur, kde sú zahrnuté všetky odvody, elektrina, plyn, poplatky za rádio, TV a internet. Keď zaplatí všetky tieto náklady, tak jej zostane možno 200,00 eur, takýto príjem mala v období jún až september. V októbri a novembri už boli zase opatrenia, mohli byť síce terasy, príjem

nemala žiadny, chce opätovne požiadať o príspevok. Prakticky tento rok ju živí manžel, je zamestnaný v P.n, zarobí cca 600,00 eur v čistom. Odporca uviedol, že u terajšieho zamestnávateľa pracuje doposiaľ, zmluvu má predĺženú do konca marca 2021. Okrem toho poberá výsluhový dôchodok.

12. Z ďalších písomných vyjadrení a listinných dôkazov bolo zistené, že konkrétne výdavky navrhovateľa podstatného rázu predstavovali v maturitnom ročníku náklady na stužkovú 400,00 eur, celkové náklady s autoškolou 500,00 eur. Náklady spojené so zdravotným stavom (alergológia, skenovanie kože, vyberanie znamienok, lieky na ťažkosti s chrbticou) predstavujú sumu priemerne 35,00 eur mesačne. Náklady spojené so štúdiom na vysokej škole vychádzali na sumu priemerne 160,00 eur mesačne (95,00 eur ubytovanie, 20,00 eur cestovné, 45,00 eur obedy). 18.10.2019 v rámci dopravnej nehody utrpel navrhovateľ úraz, spôsobilo to mimoriadne finančné výdavky, úhrada škody 440,00 eur, znehodnotený bicykel a nutnosť kúpy nového bicykla, 40,00 eur na lieky na poúrazové zranenia, v súvislosti s poškodením chrupu predpokladané náklady 2000,00 eur. Navrhovateľovi bolo priznané jednorazové motivačné štipendium 244,00 eur.

13. Odporca od 01.10.2018 pracuje v spoločnosti U. Y. S. a.s., kde má vždy zmluvu na jeden rok, podľa jeho vyjadrenia dosahuje čistý mesačný príjem 28 000,- Kč, čo predstavuje cca 1 050,00 eur. Podľa potvrdenia zamestnávateľa za rok 2020 dosiahol čistý priemerný mesačný zárobok 28 851,- Kč, čo je 1 081,00 eur. Od 01.07.2019 mu bol zvýšený výsluhový dôchodok na 793,60 eur, od 01.07.2020 na sumu 805,00 eur. Odporca má pravidelné mesačné výdavky spojené s bývaním cca 115,00 eur mesačne (poplatky za byt, dane za byt, poistenie, energie), splátka úveru v tatra banek 304,55 eur, náklady súvisiace s prevádzkou motorového vozidla 550,00 eur ročne (poistenie, diaľničná známka, ubytovanie v Ostrave 54,34 eur mesačne, príspevok na bývanie matke 150,00 eur mesačne. Odporca poukazoval na náklady súvisiace s reparáciou chrupu v dôsledku úrazu 7 400,00 eur, odškodnenie úrazu predstavovalo sumu 5 300,00 eur.

14. Uvedené skutočnosti, čo do príjmov a výdavkov odporcu sa však netýkajú obdobia od 10.04.2018 do 30.09.2018. V priebehu tohto obdobia bol odporca dočasne práceneschopný (od 10.04.2018 do 25.06.2018), v dôsledku operácie, pričom počas tohto obdobia skončil jeho pracovný pomer, a to k 31.05.2018. Od 01.06.2018 do 30.09.2018 bol nezamestnaný, pričom dňa 01.10.2018 začal jeho pracovný pomer u súčasného zamestnávateľa.

15.1. Podľa § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "ZoR"), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15.2. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15.3. Podľa § 75 ods. 1, 2 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

15.4. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách oprávneného (navrhovateľa) aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré však vždy limitujú uspokojovanie odôvodnených potrieb oprávneného. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb oprávneného, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania oprávneného, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t. j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku oprávneného a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. V prípade zmeny rozhodnutia o výživnom je potrebné aplikovať § 78 ods. 1 Zákona o rodine a teda porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Podstatnými skutočnosťami pre posúdenie možností a schopností povinného plniť si vyživovaciu povinnosť sú aj okolnosti týkajúce sa jeho majetkových pomerov, ktoré treba posudzovať komplexne.

17. Na základe vykonaného dokazovania a v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona o rodine súd dospel k záveru, že návrh na zvýšenie výživného bol podaný dôvodne. Posledný krát bolo rozhodované o výške vyživovacej povinnosti pred takmer 10 rokmi, čo samo o sebe znamená, že sa nevyhnutne zvýšili náklady na zabezpečenie potrieb navrhovateľa. Vyplýva to tak z plynutia času a priebežného zvyšovania životných nákladov, ako s postupným dospievaním navrhovateľa, pričom nepochybne náklady na jeho zaopatrenie rastú s vekom. V tomto období navrhovateľ ukončil základnú školskú dochádzku, stredoškolské štúdium, t.č. je študentom tretieho ročníka vysokej školy. Je teda možné konštatovať, že k zásadnej zmene pomerov na strane navrhovateľa došlo. Za dostatočné výživné však súd považoval sumu 230,00 eur mesačne, s výnimkou obdobia vyššie popísaného. Súd sa zaoberal podrobne pomermi tak na strane oprávneného navrhovateľa, ako povinných osôb, teda odporcu a matky navrhovateľa za obdobie odkedy navrhovateľ žiadal zvýšiť vyživovaciu povinnosť, teda od 01.04.2018 do rozhodnutia súdu. V priebehu roka 2018 ukončil navrhovateľ stredoškolské vzdelanie, vyššie náklady ako bežné v poslednom ročníku súviseli so stužkovou a absolvovaním autoškoly. Pokiaľ ide o základné výdavky spojené s vysokoškolským vzdelaním a zdravotným stavom navrhovateľa, ide o sumu 195,00 eur mesačne. Je samozrejmé, že okrem týchto základných výdavkov sú ďalšie náklady na zabezpečovanie potrieb navrhovateľa bežného rázu ako oblečenie, hygienické potreby, záujmové činnosti, kancelárske potreby na štúdium, mobilný telefón. Hoci si matka navrhovateľa čiastočne nahrádza vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou a zabezpečuje navrhovateľovi bývanie, stravovanie, má aj ona k navrhovateľovi vyživovaciu povinnosť. Za týchto okolností mal súd za to, že zvýšenie výživného na sumu 230,- eur mesačne je vzhľadom na prezentované náklady na zaopatrenie navrhovateľa dostatočné.

18. Pokiaľ ide o pomery na strane rodičov navrhovateľa, súd má za to, že sa zásadným spôsobom nezmenili. Pokiaľ ide o odporcu, tento si zachováva základný konštantný príjem zo zamestnania a výsluhového dôchodku, čo predstavuje v súčasnosti cca 1 900,00 eur mesačne netto. V zásade ide o rozhodné obdobie, kde súd pri určovaní zvýšenia výživného zoberal do úvahy obdobie, kedy bol odporca práceneschopný a vedený v evidencii nezamestnaných. Odporca navyše má úspory, vlastní majetok, byt, ktorý žiadnym spôsobom nevyužíva. Matka navrhovateľa priebežne prezentuje príjem z podnikateľskej činnosti vo výške, kedy jej nevzniká daňová povinnosť. Dokonca prezentuje nižšie výnosy z podnikania ako náklady s tým spojené, stálo by v jej prípade za úvahu zabezpečiť si lepší príjem z iného zamestnania. Jej majetkové pomery sa zmenili len v tom zmysle, že nadobudla do vlastníctva nehnuteľnosť, v ktorej vykonáva podnikateľskú činnosť.

19. Odporca navrhoval zamietnuť návrh na zvýšenie výživného s poukazom na to, že takéto rozhodnutie by v súvislosti so správaním sa navrhovateľa k nemu bolo v rozpore s dobrými mravmi. Súd sa s týmto názorom nestotožnil a túto námietku nepovažoval za dôvodnú. Hoci zákon o rodine v § 75 ods. 2 uvádza,

že rozhodnutie o výživnom nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, nejde o tento prípad, je nepochybné, že vzťahy medzi navrhovateľom a odporcom, synom a otcom, nie sú dobré, resp. prakticky neexistujú. Pokiaľ v súčasnosti a viac rokov do minulosti navrhovateľ odmietal kontakt s odporcom, je to výsledok zlých vzťahov medzi rodičmi navrhovateľa a tiež aj dôsledok toho, ako sa odporca k navrhovateľovi správa. Aj keď je faktom, že navrhovateľ nemá záujem byť v kontakte s otcom, nemá k nemu prakticky žiadnu citovú väzbu, nemusí to nevyhnutne znamenať porušenie dobrých mravov. Je to zjavne dôsledok toho, ako sa dlhodobo vyvíjala situácia v rodine navrhovateľa.

20. Súd nebral v súvislosti s určením výživného do úvahy príjem navrhovateľa z brigádnickej činnosti, ktorú vykonával v letných mesiacoch, v čase prázdnin, pretože táto skutočnosť nemôže byť v jeho neprospech. V opačnom prípade by sa tým znevýhodňoval oprávnený z výživného, ktorý sa vlastným pričinením snaží zabezpečiť si iný príjem ako príjem z výživného (zvýhodňovala by sa pasivita oprávneného). Takisto by sa tým povinný z výživného zbavoval časti svojej povinnosti, a to práve na úkor oprávneného z výživného. Takýto postup súdu by nezodpovedal zabezpečeniu spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, nevedol by k nabádaniu účastníkov na čestné plnenie si povinností a na úctu k právam iných osôb. Iná by bola situácia, ak by si takouto zárobkovou činnosťou dieťa zabezpečovalo značný príjem, vyšší ako je príjem rodiča. V danom prípade sa však o tento prípad nejedná.

21. Vzhľadom k rozhodnutiu súdu o určení výživného počnúc dňom 01.04.2018, vznikol odporcovi tým, že navrhovateľovi platil len súdom určené výživné 160,00 eur mesačne. Za obdobie od 01.04.2018 do 09.04.2018 mu vznikol nedoplatok na zvýšenom výživnom (o 70,00 eur mesačne) len za 9 dní, čo predstavuje pomernú časť 21,00 eur ($70,00 \text{ eur} : 30 \text{ dní} = 2,33 \text{ eur} \times 9 \text{ dní} = 21,00 \text{ eur}$). Od 01.10.2018 do rozhodnutia súdu (apríl 2021, kedy bolo rozhodnuté po splatnosti určeného výživného) vznikol nedoplatok za celkom 31 mesiacov, a to vo výške 2 170,00 eur. Podľa zhodných tvrdení účastníkov konania odporca nad rámec určeného výživného navrhovateľovi ničím neprispel, s výnimkou 2 x 50,00 eur (posledné Vianoce a narodeniny). Celkový nedoplatok potom bol 2 091,00 eur ($2\,170,00 \text{ eur} - 100,00 \text{ eur} + 21,00 \text{ eur}$). Súd povolil odporcovi splácať nedoplatok v mesačných splátkach po 100,00 eur, berúc do úvahy výšku nedoplatku, ktorá by mohla odporcovi pri jednorazovej úhrade spôsobiť vzhľadom na jeho situáciu nepríjemné problémy.

22. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu písomne dvojmo.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1, 2, 3 CSP "odvolacie dôvody" (ods.1) odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(ods.2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(ods.3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP "Novoty v odvolacom konaní" - prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Pokiaľ si osoba platíť výživné nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže sa navrhovateľ domáhať jej splnenia prostredníctvom exekúcie.